

Sygn. akt IV KZ 21/20

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **J. J.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 czerwca 2020 r.,

zażalenia obrońcy oskarżonego na postanowienie Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2020 r. w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku oskarżonego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...),

### **p o s t a n o w i ł**

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

W dniu 25 stycznia 2020 r. J. J. złożył w Sądzie Okręgowym w B. wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku tego Sądu z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie VII Ka (...). W uzasadnieniu wskazano, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku miał złożyć reprezentujący oskarżonego na rozprawie odwoławczej obrońca – adwokat W. G.. Skazany stwierdził, że w dniu 21 stycznia 2020 r. skontaktował się ze swoim obrońcą i dowiedział się od niego, że wniosek taki nie został złożony. Informację tę potwierdził w rozmowie telefonicznej z sekretariatem VII Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w B.. Na tę ostatnią okoliczność przedstawił zestawienie rozmów wykonanych z jego telefonu.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 21 lutego 2020 r., Sąd Okręgowy w B. odmówił skazanemu J. J. przywrócenia terminu stwierdzając, że:

- to na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wszystkich okoliczności, które uniemożliwiły dokonanie czynności procesowej w terminie, a także uprawdopodobnienie, że nastąpiło to z przyczyn od niego niezależnych,
- twierdzenie, że do uchybienia terminowi doszło z powodu zaniechania ze strony obrońcy, nie jest przekonujące, ponieważ wnioskodawca okoliczności tej nie uprawdopodobnił w dostateczny sposób,
- wnioskodawca „przedsięwziął czynności (...) dopiero 21 stycznia 2020 r., a więc bez mała 6 miesięcy po zapadnięciu ww. wyroku Sądu Okręgowego, co dodatkowo osłabia zasadność twierdzenia, iż do niezłożenia wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego dojść miało z przyczyn od niego niezależnych”.

Postanowienie to zaskarżył w całości obrońca skazanego zarzucając mu „obrazę przepisów postępowania, tj. art. 126 § 1 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię i bezzasadne uznanie, że skazany J. J. nie przedstawił dowodu, który by w stopniu dostatecznym uprawdopodobnił okoliczności, że niezłożenie wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem doszło z przyczyn niezależnych od skazanego, i brak jest przesłanki do przywrócenia terminu, a tym samym pozbawił skazanego ochrony przed negatywnymi konsekwencjami zaniechania czynności procesowej przez jego pełnomocnika”. W konsekwencji tego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Konsekwencją wniesienia zażalenia stała się konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia, ponieważ orzeczenie Sądu Okręgowego w przedmiocie odmowy przywrócenia skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia było co najmniej przedwczesne.

Jak trafnie zauważono w uzasadnieniu zażalenia, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zawinione niedotrzymanie terminu zawitego przez obrońcę jest przyczyną niezależną od oskarżonego, uzasadniającą przywrócenie terminu zawitego do dokonania czynności procesowej. Nieuprawnionym jest zakładanie, że oskarżony niejako nie licząc na dokonanie odpowiednich czynności

procesowych przez swojego obrońcę, powinien je podejmować sam z zachowaniem stosownych terminów. Z przepisu art. 86 § 2 k.p.k. wynika bowiem jedynie, że działania obrońcy nie wyłączają działań samego oskarżonego, nie zaś, że oskarżony jest zobligowany do działania zawsze samodzielnie i niezależnie o działań swego procesowego zastępcy. Stanowisko przeciwne byłoby sprzeczne z istotą instytucji obrońcy, opierającej się na zaufaniu osoby reprezentowanej do jej procesowego przedstawiciela (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2017 r., II KZ (...))i podane tam orzecznictwo).

Oskarżony był reprezentowany od fazy postępowania przygotowawczego przez obrońcę adwokata W. G.. Znajdujące się na k – 48 pełnomocnictwo nie zawiera żadnych ograniczeń – przewidziano w nim także możliwość reprezentowania oskarżonego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Oskarżony nie uczestniczył w postępowaniu odwoławczym, na rozprawie apelacyjnej obecny był natomiast substytut jego obrońcy adwokat D. J., przy czym na publikację orzeczenia nie stawiła się żadna ze stron.

W świetle powyższych okoliczność stanowisko Sądu, że oskarżony w dostateczny sposób nie uprawdopodobnił, że do uchybienia terminowi doszło z winy jego obrońcy ocenić należy jako przedwczesne. Jeśli, w ocenie Sądu, samo twierdzenie oskarżonego w tej mierze nie było wystarczające, należało zapoznać się ze stanowiskiem obrońcy, choćby w postaci oświadczenia, w celu wyjaśnienia tego, czy niezłożenie przez obrońcę wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku było skutkiem jego zaniedbania, czy też wynikało z uzgodnionego z oskarżonym sposobu prowadzenia sprawy.

Poza rozstrzygnięciem kwestii, czy do uchybienia terminowi doszło z przyczyn niezależnych od oskarżonego, niezbędne będzie także ustalenie, czy wniosek o przywrócenie terminu został złożony w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody. Okoliczność ta wynika wprawdzie z wniosku oskarżonego, lecz w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wskazuje się na znaczny upływ czasu od daty wyrokowania do daty złożenia wniosku o przywrócenie terminu, podkreślając, iż osłabia to argumentację o istnieniu przyczyny niezależnej od oskarżonego. Oznacza to, że aspekt związany z dochowaniem terminu wynikającego z art. 126 § 1 k.p.k. pozostał poza polem rozważań Sądu.

W toku ponowionego postępowania niezbędne będzie zatem ustalenie, czy do zaniechania złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku doszło z powodu zaniedbania obrońcy oraz czy wniosek o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności został złożony w terminie 7 dni od ustania przeszkody.